

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 161

דף קסא

א. קושיא שיכול לזייף ולהוסיף שורות.

ב. עוד קושיא, שיכול לגזור שורה אחרונה. ותירוק.

ג. עוד תירוק.

ד. דיני מחיקות בשטר, ודין שורה אחרונה.

א. לפי ר' ירמיה בר אבא שאמר עדים חותמים בשטר מקושר מאחורי השטר וכנגד הכתב מבחוץ, קשה שיכול לזייף ולהוסיף בסוף השטר, וכשישאלוהו מדוע אין עדים כנגד שורות אלו מבחוץ, יאמר שחשב להרבות עדים והניח להם מקום ולבסוף לא מצא עדים נוספים לחתום שם. ומתריך שהעדים צריכים לחתום מלמטה למעלה, וממילא מוכרח הוא להחתים כנגד שורות אחרונות מבחוץ.

ב. עוד קשה שיכול לגזור את השורה האחרונה של השטר אם כתבו בה איזה תנאי או ענין לרעתו ואע"פ שאם יגזור שורה האחרונה ממילא יגזור את שם העד (ראובן) שמאחורי השורה מכל מקום יתכשר השטר בשם אבי העד (בן יעקב עד). ומתריך שכתוב כנגד שורה אחרונה ראובן בן, שלא יתכשר השטר בשם אבי העד לבד (יעקב) אלא א"כ כתב יעקב עד. וכן יפסלוהו אם ידוע שאין זה כתב ידו של יעקב.

וגם אין לומר שחתם ראובן בשם אביו לבד לכבודו שאין זה דרך בני אדם. וגם אין לומר שחתם ראובן בשם יעקב כסימן וציור בעלמא, שאין אדם חצוף לעשות משם אביו סימן.

ג. מר זוטרא תירוק תירוק אחר מדוע אין יכול לא להוסיף על השטר ולא לגזור ממנו, שהלכה היא, שהעדים חותמים כנגד כל הכתב משורה ראשונה עד אחרונה או מאחרונה עד ראשונה ואם לא נמצא כן השטר פסול. וא"כ להוסיף אינו יכול שא"כ תשאר התוספת בלי חתימות. ולגזור אינו יכול שהרי העדים חותמים זה תחת זה (וכל חתימה כנגד כל הכתב) ואם יגזור שורה אחת יגזור בזה את כל ראשי העדים וניכרת הרמאות.

ד. א, כל המחיקות המתוקנות שבשטר צריכות קיום בסוף השטר לפני שריר וקיים (שיכתוב: תיבה פלונית שבמקום המחק מקויימת).
ב, וצריך לחזור מעניינו של שטר בשורה אחרונה, שלא יהיה בה איזה דבר חדש.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés